

ANOTACE:

Cílem je teoretické představení a praktická aplikace základních principů a metod. Studenti budou seznámeni s vývojem disciplíny a jejím postavením v geografických vědách. Pozornost bude věnována základním pojmům a konceptům, struktuře a funkci krajiny, jejímu vývoji a ochraně, interakci člověka a prostředí.

Okruhy přednášek:

- Metody výzkumu v krajině
- Dynamika vývoje krajiny v kvartéru, hospodářské aktivity lidské společnosti s dopadem na využívání krajiny (středověk, novověk)
- Struktura krajiny a její složky
- Krajinotvorné procesy, dynamické systémy v krajině, struktura krajiny
- Typologie a klasifikace krajin, zonální a azonální krajiny
- Ekologie krajiny a aktuální problémy
- Ochrana krajiny

POŽADAVKY K ÚSPĚŠNÉMU UKONČENÍ PŘEDMĚTU:

- představení ppt prezentace vybraného regionu ve dvojici
- úspěšné absolvování zkoušky (písemná forma - minimálně 65 % bodů)
-

ZKOUŠKA:

Zkouška formou testu je koncipována tak, aby ověřila znalosti získané v průběhu předmětu. Forma testu: v testu jsou zařazeny otázky s uzavřenou odpovědí, zastoupeny jsou také otázky s otevřenou odpovědí.

- *Příklad otázky s uzavřenou odpovědí:*

Pro úsekovou plužinu jsou charakteristické:

- a) úzké polní pásy značné délky přiléhající k jednotlivým statkům
- b) pravidelné rovnoběžné pásy ve společné držbě všech majitelů
- c) nepravidelné bloky půdy o nestejně velikosti a rozličném tvaru
- d) dlouhé pásy táhnoucí se napříč katastrálním územím od usedlosti až na okraj katastru

- *Příklad otázky s otevřenou odpovědí:*

Popište kartografickou metodu výzkumu krajiny :

.....
.....

LITERATURA:

- Demek, J. (1999): Úvod do krajinné ekologie. VUP Olomouc, 102 s.
Forman, R., Godron, M. (1993): Krajinná ekologie. Academia, Praha, 583 s.

Kolejka, J. (2013): Nauka o krajině (geografický pohled a východiska). Academia, Praha, 440 s. ISBN 978-80-200-2201-1
Kolejka, J. (2014): Nauka o krajině pro studující geografie magisterských studijních oborů. MUNI Press, Brno, 130 s. ISBN 978-80-210-6659-5
Lipský, Z. (1998): Krajinná ekologie pro studenty geografických oborů. Karolinum – nakladatelství UK, Praha, 129 s.
<http://www.uake.cz/frvs1269/index.html> (online učebnice krajinné ekologie MZLU Brno)

Doporučená:

Löw, J., Míchal, I. (2003): Krajinný ráz. Kostelec nad Černými lesy: Lesnická práce, 552 s.
Lipský, Z. (2000): Sledování změn v kulturní krajině. ČZU Praha, Lesnická práce s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, 71 s.
Míchal, I. (1992): Ekologická stabilita. Veronica, Brno, 243 s.
Sádlo, J., Pokorný, P., Hájek, P., Dreslerová, D., Cílek, V. (2005): Krajina a revoluce. Významné přelomy ve vývoji kulturní krajiny Českých zemí. Malá Skála, Praha, 247 s.
Culek, M. et al.: Biogeografické členění České republiky. Praha : Enigma, 1996. 347 s.

Doporučená struktura prezentace

- ☞ Úvod + základní údaje o regionu (poloha, rozloha, ...)
- ☞ Přírodní charakteristika regionu (geologický vývoj krajiny, reliéf, geomorfologické poměry, klima, hydrologie, říční síť, pedologie, potenciální vegetace), přírodní typy krajiny (primární krajina)
- ☞ Prehistorický a historický vývoj oblasti (kolonizace, sídla /púdorys, vývoj hospodaření v krajině, typy plužiny ukázka z první ½ 19. století atd.)
- ☞ Využití krajiny (land-use, corine land cover) – sekundární krajina
- ☞ Krajina a ochrana kulturního dědictví
- ☞ Závěr – vlastní hodnocení území z hlediska dochovanosti původní krajiny
- ☞ Použité zdroje

[Hra o zemi - kalkulačtor osobní ekologické stopy \(hra-o-zemi.cz\)](http://hra-o-zemi.cz)

Dvojice: na jeden termín

Termíny prezentací:

Etnografické regiony podle mapy z Atlasu krajiny ČR, oddíl 6

1) 02.10.2024

Horňácko – Čamlíková, Švancarová

2) 09.10.2024

Haná – Červinka

Drahanská vrchovina – Riglová, Pechová

3) 16.10.2024

Valaško – Švejdová, Pavlíková,

Dolňácko – Nováček, Philippi

4) 23.10.2024

Malá Haná – Drábková, Mutlová,

Podluží – Trávníček, Zajíček,

Kravařsko – Kalonda, Netek

5) 30.10.2024 osobní studium, Podhorácko – Toman Matyáš

6) 06.11.2024

Horácko-sever – Severa, Jančíková,

Horácko-jih – Horutová, Pecinová,

7) 13.11.2024

Těšínské Slezsko – Tenora, Baláč,

Podyjí – Toman, Kolář,

8) 20.11.2024

Hrubý Jeseník – Zouhar, Komárek,

Pavlovské vrchy – Hajasová, Malásek

9) 27.11.2024

Oderské vrchy – Beneš, Frantová,

Moravský kras – Zrůst, Sádlik

10) 04.12.2024

Doudlebsko – Winker, Prchal,

Chodsko – Procházková, Trojanová

11) 11.12.2024

Český ráj – Holub, Mannl,

Dokesko a Máchův kraj – Bartošková, Růžičková